

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20904 2500 EX Den Haag

10.2.e

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afd. Luchtverkeer

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

10.2.e
Omgevingsmanager
M 06 -10.2.e
10.2.e @minienm.nl

Datum
Betreft

21 JAN 2020
Besluit inzake uw Wob-verzoek 10.2.e

Ons kenmerk
IENW/BSK-2019/243934

Geachte heer 10.2.e ,

In uw e-mailbericht van 9 mei 2019, ontvangen op 9 mei 2019, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht in het kader van de "verkenning routewijziging rond Wezep", waaronder de rapportage van To70.

U vraagt om openbaarmaking van zowel interne documenten binnen mijn ministerie als externe documenten van andere partijen. Deze stukken hebben betrekking op de verbetering bij Wezep en dienen inzage te verschaffen in:

- de complete correspondentie van IenW met To70, LVNL/CLSK, gemeenten en anderen (ongeacht welke media zijn gebruikt);
- de complete rapportage van To70 en LVNL/CLSK, inclusief eventuele tussenrapportages (idem);
- het complete onderzoeksmateriaal van To70 (idem).

Procedure

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij e-mail van 23 mei 2019. Op 29 mei 2019 heeft er een telefoongesprek plaatsgevonden tussen u en een medewerker van mijn ministerie omtrent uw Wob-verzoek.

Bij e-mailberichten van 6 juni 2019 heeft een medewerker van mijn ministerie een aantal vragen aan u gesteld over uw Wob-verzoek. Hierop heeft u bij e-mail van 11 juni 2019 op gereageerd. In de brief van 7 juni 2019 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 4 juli 2019.

Bij e-mail van 20 juni 2019 heb ik u geïnformeerd over de voortgang betreffende de behandeling van uw Wob-verzoek. Bij e-mail van 4 juli 2019 zijn aan u reeds (deels) openbare stukken – die onder de reikwijdte van uw verzoek vallen – toegestuurd. Het betreft documenten die bij Wob-besluiten van twee andere bestuursorganen, Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en B&W van de gemeente Oldebroek, openbaar zijn gemaakt. Bij brief van 4 juli 2019 bent u op de hoogte gesteld omtrent de stand van zaken van uw Wob-verzoek.

Bestuurskern
DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Tevens is aan u medegedeeld dat het – vanwege de omvang van uw verzoek – niet gaat lukken om binnen de eerder gecommuniceerde beslistermijn een besluit op uw Wob-verzoek te nemen. Aan u is medegedeeld dat u medio september 2019 een reactie op uw verzoek kunt verwachten.

Op 12 september 2019 heeft een medewerker van mijn ministerie u telefonisch geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de behandeling uw Wob-verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1 van dit besluit.

Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw Wob-verzoek heeft er binnen mijn ministerie een inventarisatie plaatsgevonden van documenten die onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vallen. Hieruit is een groot aantal documenten aangetroffen. Vervolgens is beoordeeld in hoeverre deze documenten reeds openbaar zijn en of deze openbaar gemaakt kunnen worden op grond van de Wob. Op basis van de met u gemaakte afspraken heeft uw verzoek betrekking op in totaal 83 documenten die door u als relevant zijn aangemerkt. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst die deel uitmaakt van dit besluit. U treft de inventarislijst als bijlage 2 aan bij dit besluit.

Reeds openbare documenten

De Wob is niet van toepassing op documenten die reeds openbaar zijn. Een aantal documenten die op de inventarislijst staan vermeld zijn reeds openbaar en voor een ieder toegankelijk. Volledigheidshalve heb ik in de inventarislijst de vindplaatsen van deze documenten vermeld.

Zienschwijzen

Bij de behandeling van uw Wob-verzoek zijn derde-belanghebbenden betrokken. U bent geïnformeerd over het feit dat de derde-belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienschwijzen te geven. De zienschwijzen van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging die tot dit besluit heeft geleid meegenomen. Ik verwijs u hiervoor naar het onderdeel "Overwegingen" in dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren door de documenten - zoals weergegeven op de inventarislijst - geheel of gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de overige documenten wijs ik uw verzoek af. Voor de motivering hiervan verwijs ik u naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Overwegingen

Bescherming persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In diverse documenten zijn namen van ambtenaren en derden opgenomen. Hoewel ambtenaren en derden in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer, geldt dit in beginsel wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen van ambtenaren of personen van andere organisaties. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten.

Bestuurskern
DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Het vraagt een belangenafweging en daarbij spelen volgens de rechtspraak verschillende aspecten een rol, zoals de functie van de ambtenaar en de mate waarin sprake is van een publieke functie, waardoor de betrokkene in de openbaarheid treedt. Tevens is van belang de positie en verantwoordelijkheid van de betrokkene bij de taakuitoefening. Daarnaast is de controleerbaarheid van de taakuitoefening van belang. Zo worden namen van ambtenaren die krachtens mandaat stukken hebben ondertekend, openbaar gemaakt, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

In de documenten in dit geval betreft het namen en contactgegevens van beleidsambtenaren en andere personen die geen publieke functie hebben of mandaat hebben om stukken te ondertekenen. Er is daarnaast geen ander publiek belang bij openbaarmaking van de betreffende gegevens. Ik ben van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit geval zwaarder weegt dan het algemene, publieke belang van openbaarheid. De namen en persoonsgegevens waar het in de documenten om gaat die met dit besluit (deels) openbaar worden gemaakt zijn daarom onleesbaar gemaakt.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Gelet op de aard en inhoud van de gevraagde informatie staat artikel 10, tweede lid en onder g van de Wob aan openbaarmaking in de weg. Ik licht dit toe voor de set documenten waar dit voor geldt.

Documenten 14 en 15 bevatten bedrijfsgevoelige informatie die zijn opgesteld in het kader van een inkooptraject binnen mijn ministerie. In deze documenten komen tarieven van een bedrijf voor en wordt de aanpak over de wijze waarop een opdracht wordt uitgevoerd uiteengezet. Het belang van het betrokken bedrijf zou onevenredig nadeel ondervinden wanneer deze gegevens openbaar worden gemaakt. Dit belang weegt zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar. Om u toch in het kader van transparantie informatie te verschaffen, heb ik besloten om het totaalbedrag van de offerte openbaar te maken.

Persoonlijke beleidsopvattingen uit intern beraad (artikel 11)

Artikel 11, eerste lid van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Artikel 11, tweede lid, van de Wob bepaalt, dat over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede democratische bestuursvoering informatie kan worden verstrekt, maar niet in tot personen herleidbare vorm.

Bestuurskern

DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Op grond van artikel 1, onder c, van de Wob wordt onder intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Een persoonlijke beleidsopvatting is "een opvatting, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten" (artikel 1, onder f, van de Wob).

Als documenten van intern beraad worden blijktens de toelichting op de Wob en bestendige jurisprudentie o.a. aangemerkt: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijke leidinggevenden, correspondentie tussen ministeries of andere bestuursorganen onderling en concepten van stukken.

Ook documenten afkomstig van externe personen of organisaties die bij de beleidsvorming en besluitvorming worden betrokken kunnen als documenten bestemd voor intern beraad worden aangemerkt. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en- voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Het is vaste rechtspraak dat ook documenten van derden bij het intern beraad die niet tot de kring van de overheid behoren, moeten worden aangemerkt als documenten die zijn opgemaakt ten behoeve van intern beraad, indien deze documenten met dat oogmerk zijn opgesteld. De documenten zoals weergegeven op de inventarislijst zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen.

Het betreffen e-mailberichten tussen medewerkers van mijn ministerie onderling, en met andere bestuursorganen en bij het interne beraad betrokken externe adviseurs. De emailberichten betreffen contactmomenten over de opzet, inhoud en nadere afstemming over voorstellen, onderzoeken en procesinformatie over de onderwerpen waarop uw verzoek betrekking heeft.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie in dit geval dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm van informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Niet-openbaar in verband met niet zelfstandig leesbare informatie

Voorts wijs ik u erop dat na de beoordeling en het onleesbaar maken van informatie op basis van de uitzonderingsgronden in de Wob, er in een aantal e-mails geen informatie overblijft over de bestuurlijke aangelegenheid, die voor afzonderlijke openbaarmaking in aanmerking komt. Het betreft in die gevallen niet relevante procesinformatie en/of futiliteiten, waarvan het zinledig is deze openbaar te maken.

Bestuurskern
DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Het openbaar maken van vrijwel volledig onleesbaar gemaakte documenten (met slechts de aanhef en groetregel) levert geen zinvolle bijdrage aan het belang van openbaarheid en deze documenten verstrek ik u dan ook niet (vgl. ABRvS 12 juli 2017, ECLI:NL:RVS:2017: 1789). Daarom heb ik besloten om de informatie niet openbaar te maken.

Burgerbrieven

In totaal zijn er 6 burgerbrieven en antwoorden op burgerbrieven aangetroffen. Het gaat om brieven waarin burgers vragen of opmerkingen maken over de verkenning van de routewijziging rond Wezep. De brieven van burgers bevatten persoonsgegevens, en vaak ook andere informatie over hun persoonlijke omstandigheden.

Bij het besluit is rekening gehouden met de omstandigheid dat burgerbrieven door burgers in vertrouwen worden geschreven aan de overheid. Het uitgangspunt hierbij is dat deze brieven vertrouwelijk behandeld dienen te worden.

Van mijn ministerie mag worden verwacht dat op zorgvuldige en behoorlijke wijze met brieven van burgers, waarin persoonlijke opvattingen of ervaringen kunnen zijn opgenomen, wordt omgegaan. Ook kan openbaarmaking van deze brieven, ook in geanonimiseerde vorm, voor burgers een drempel opwerpen om zich in de toekomst tot mijn ministerie te wenden. Hierdoor zou niet alleen de betreffende burger, maar ook mijn ministerie worden benadeeld, aangezien bepaalde signalen uit de samenleving mij niet meer bereiken.

Ik heb besloten deze brieven openbaar te maken door op grond van artikel 7, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob, een samenvatting van de inhoud van deze brieven te verstrekken. De samenvattingen zijn opgenomen in Bijlage 3 behorende bij dit besluit.

Wijze van openbaarmaking

De bijbehorende documenten treft u bij dit besluit in kopie aan en wordt u tevens per e-mail toegezonden.

Plaatsing op internet

De openbaar gemaakte stukken worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Afschrift aan belanghebbenden

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE DIRECTEUR-GENERAAL LUCHTVAART EN MARITIEME ZAKEN,

10.2.e

Dhr. mr. ing. J.H. Dronkers

Bezwaarclausule

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u terecht bij 10.2.e. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, afdeling Algemeen Bestuurlijk-Juridische Zaken, postbus 20906, 2500 EX, Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer of kenmerk);
- d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen; e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Bestuurskern

DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Bestuurskern
DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;

- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Bestuurskern
DG Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Directie Luchtvaart

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.